

Izhaja:

10. in 25. vsakega mesca.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto V.

V Celovci 10. junija 1886.

Št. 11.

Kmečki shod v Grabštanji.

I.

So ljudje, katerim je prirojeno, da zmirom „svet mešajo“. Med to vrsto spadajo tudi možje, ki so napravili kmečki shod v Grabštanji. Marsikaj se je takrat govorilo na dvorišču knez Rosenbergove grajščine; v govorih zasledili smo marsiktero dobro zrno, pa tudi marsikaj nepotrebnega in nemogočega.

O tem, kar se je govorilo, spregovorili bomo kaj več v prihodnji številki. Za danes hočemo le nekaj besed spregovoriti o možeh, ki so ta shod sklicali, in pa o tem, kaj sploh sodimo o tem in enakih shodih.

Da se kmetu slaba godi, to smo mi že prej povdarjali in naglašali, kakor gospodje Seebacherji in Mačniki. Komaj da se je v Avstriji začelo ustavno življenje, stopili so na noge poslanci in drugi možje konservativne stranke, ki so si šteli v dolžnot in častno nalogo, pomagati ljudstvu, posebno pa pozabljenemu kmetu. Že pred leti, ko je vse gorelo za svobodno odrtijo, oglasil se je v državnem zboru konservativni poslanec Greuter in rekel, da je odrtija greh in nesreča za ljudstvo. Takrat so se mu posmehovali vsi liberalci, tedaj tudi naši koroški. Nekaj let poznej pa so mu prav dali in sklenili postaviti zoper oderuhe. Slovenski poslanci so vsikdar pred očmi imeli korist in srečo slovenskega kmeta. Judovski listi pa so jih razupili za „mračnjake, za nasprotnike svobode (judovske)“. Slovenski poslanec gosp. Einšpieler je v koroškem/deželnem zboru predložil marsikaj dobrega, da bi pomagal kmetu. Liberalci pa so se mu posmehovali in vse zavrgli, kar je nasvetoval. Od kedaj pa so postali gospodje Seebacherji in Mačniki tako veliki kmečki prijatelji? Še ni leto dni, kar so goreli samo za nemško slavo in za nemški šulferajn. Kmečka beda in revščina jim je bila deveta briga. Nekaj časa poprej so bili „demokrati“, pa sami niso vedeli, kaj hočejo s tem doseči. Kakor je namreč iz nemškega tabora veter potegnil, tako so se ti možakarji obračali. Letos so si nemški rogovileži, njim na čelu vitez Schönerer, zmislili, da bi morda ne bilo napak, ko bi se med kmete vrgla baklja prepira, — in brž so se jim tudi na Koroškem pridružili tisti ljudje, o katerih smo rekli že v začetku tega sestavka, da jim je prirojeno „svet mešati.“

„Ali je mar narobe, da se potegujejo za kmeta?“ bo kdo vprašal. Mi pravimo: Nič ni narobe, da bile pri tem ostali! Mi pa vemo, da se prej niso zmenili za kmeta, in se bojimo po pravici, da bo tudi njih sedajna ljubezen do kmeta tako hitro zgorela, kakor škop (otep) slame. Že drugo leto znajo Schönerer in njegovi tovarši popustiti vse kmečke shode in zdražbe, ter se obrniti k delavcem. Precej bojo za njim potegnili tisti naši rogovileži, ki so bili nekdanji „liberalci“, potem „demokrati“, potem „samo Nemci“ in nazadnje „kmečki prijatelji“. Znani Mačnik je je še pred kratkim pisal nemškoliberalne časnike. Takrat je bilo njegovo največje veselje, spodbijati opravičene slovenske pritožbe in peti nemško slavo; za kmečke težave je imel malo prostora v svojih listih. Kako da je zdaj na enkrat tako goreč za kmeta? Ravno taka je z njegovimi tovarši, ki so v Grabštanji govorili. Tem možem tedaj ne zaupamo, da bi jim bilo toliko za kmeta in njegove potrebe. Lepo bi res bilo, ko bi kmeti začeli bolj živo skrbeti sami za sebe, ko bi se stisnili v združene vrste in si skušali veljavo in pomoč pridobiti s skupno močjo. Toda potem morajo na čelo stopiti vse drugi ljudje!

Ako bi naši kmetje tako pridno prebirali časnike, kakor jih ne, morali bi vedeti, da v državnem zboru niso tako zapuščeni, kakor se jim zdaj na srce govori. Konservativni poslanci, štajerski, kranjski, tirolski in drugi so se že davno potegovali za kmeta, ko so Seebacherji in Mačniki še nemški šulferajn kuhali v Grabštanji ter jim kmetске težave še na misel niso prišle. Res se delajo zdaj za kmeta boljše postave, kakor prej v liberalnej dobi. Zato se imamo pa zahvaliti le konservativnim poslancem, kakor so: oba kneza Lichtensteina, grof Belkredi, grof Hohenwart itd. Le od teh veljavnih mož ima kmet kaj upati; Seebacher in Mačnik pa mu kaše ne bota zabelila!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Hvala, komur hvala gre.) „Mir“ hvali in graja, kakor po svojej vesti spozna za pravično. Bodite prepričani vsi, da rajši hvali, kakor pa graja. Bogu bodi potoženo, da ima le redko kedaj priložnost, koga ali kaj pohvaliti. Prestikamo vse časnike in poprašujemo vse, ki nas obiščejo, da bi zvedli kaj veselega in hvalevrednega. „Celovčanka“ je razglasila novico, da je kmetijska družba naša trem učiteljem dala darila

po 25, 15 in 10 gld. ker so posebno skrbni za sadjereje. Med temi učitelji sta pa dva Slovenca, namreč Jan. Fajs v Vovbrah in Blaž Štoc v Tinjah. To nas je tako veselilo, da smo to veselo novico razglasili v „Miru“. Kdo bi si tega misel vzel, da tudi ta pohvala nekterim ljudem ni po volji?! Mi smo nju hvalili zavoljo sadjereje in slišali smo iz verjetnih ust, da sta oba gospoda v resnici prav izvrstna in marljiva sadjerejca. Vsakdo se tega lahko prepriča, naj le obišče njih sadjerejske vrte in naprave: Hvala torej, komur hvala gre! — Dobro nam je znano, da so se kmetje na Rudi pritoževali zoper gosp. učitelja Štoca; mi ga pa tudi nismo hvalili zavoljo šole na Rudi, temveč zavoljo sadjereje v Tinjah. Da pa tudi pri nasprotniku hvalimo, kar je hvale vrednega, to nam zapoveduje krščanska ljubezen in pravica.

Iz Celovca. (Popravek.) V dopisu iz Celovca v „Miru“ št. 10: Avstro-ogerska banka nekaj tiskarnih pogreškov popraviti tako-le: Banka ima v gotovini 385 milijonov. Bankovcev pa je izdala 317 milijonov in zastavnih listov 104 milijonov; torej vsega vkup 421 milijonov; po tem takem 36 milijonov ni pokritih.“

Iz Celovca. (Pobrisal jo je.) J. Perner, tajnik ali pisar pri Strasburške občini v Krške dolini. Nemško-liberalni časnik „Freie Stimmen“ je donasal več dopisov iz Krške doline, v katerih je dopisovalec surovo in nesramno udrihal po duhovščini in konservativnej stranki. Vsakdo je vedel, da te dopise kuje J. Perner. Pa nihče si ni upal, tega človeka očitno prijati, kajti on je imel dolg jezik, ojstro pero, kosmato vest. Celi občinski odbor je imel v svojem žaklju. Posebno si je prizadeval pri volitvah, da zmagajo liberalci in ostane on na konji. Letos pa je poknila prenapeta struna, in vrču se je odbilo uho: Pri občinski volitvi so zmagali konservativci, akoravno je Perner strašansko napenjal vse strune. Odklenkalo je njegovej glori in slavi, ktere pa nikoli ni bil vreden. Prav na skrivnem jo je popihal, zibnil iz Strasburga, za njim tudi njegova žena, iz Dunaja telegrafično za 800 gld. prodal svojo hišico in na bursi zamenjal papirni denar, ktereja je menda pobasal iz občinske kase. 20. maja, po volitvi novega župana, so zasledili, kaj se je zgodilo. Svojo robo pa je na kolodvoru v „Hirtu“ pri Brežah odposlal v „Reko“ — „Fiume“ —, odkoder jo menda mislil po morji pobrisati v daljno Ameriko in otdot liberalnim Strasburčanom fige kazati. — Znano nam je, da imajo tudi nekatere slovenske občine take tajnike ali pisarje, ki v občini nosijo veliki žvonec, in udrihajo po Slovencih, ki nočejo trobiti v nemški rog in stojijo na slovenske, katoliške strani. Strah jih menda spreha pred tem, da bi ta stranka zmagala in jim vzela kormilo iz njih rok. Slovenci! kjer kaj tacega čutite, odprite oči in ušesa, da v škodo in nesrečo ne pridete!

Od Vrbskega jezera. (Naučni minister in slovenske šole.) V „Freie Stimmen“ sem bral, da pride gosp. naučni minister žl. Gautsch v Celovec in da misli delj časa na Koroškem ostati. Najel je namreč v Poračah v hotelji „Wahliss“ posebno stanovanje za poletje. — Kar smo si Slovenci že dolgo želeli, zgodi se morebiti letos. Naučni minister sam bode morebiti obiskal naše slo-

venske šole in prepričal se sam, kakošne da so naše šole po slovenskih farah. Ravno okoli jezera v Celovške dekaniji je šest slovenskih far. Gospodje fajmoštri so pri škofijstvu in deželnem šolskem совету lansko leto vložili tožbo, da slovenski otroci slovenskega katekizma še brati ne znajo. V svojih sporočilih, ki jih vsako leto podajajo dekanijstvu, pravijo gospodje fajmoštri, da pri vsem svojem trudu in prizadevanji le malo kaj ali pa clo nič ne opravijo. Posebno težavna reč je to, ker se trdo slovenski otroci že v prvem razredu čisto nemško podučujejo; — učitelj neke šole se boji, z otroci še clo zunaj šole slovensko govoriti in jim to še prepoveduje; — spet v nekejši šoli je vse čisto nemško, tako da otrokom slovenske črke pred oči ne pridejo; — v drugejši šoli gosp. učitelj spozna potrebo, da bi se vpeljal slovenski „Abcednik“, pa se tega vpeljati ne upa. Taka je po slovenskih farah okoli jezera. Lansko leto sta se gospoda deželni predsednik in deželni šolski nadzornik, baron Schmid in dr. Gobanc, sama prepričala, da fantiček v Poračah ni vedel povedati, kar je po nemško bral. Gosp. dr. Gobanc je gosp. fajmoštru sam obljubil, da se mora to preurediti in zboljšati. Ali se je kaj tudi zgodilo, ne vem povedati.

Veselilo nas bode srčno, ako gosp. minister obišče te naše šole; še lepo prosimo ga, naj pride in se prepriča sam, da so naše prošnje in tožbe pravične in postavne. Le to obžalujemo, da gosp. minister menda ni zmožen slovenskega jezika, da se mora zanašati le na to, kar mu drugi sporočijo. Gosp. minister pa tudi gotovo ve, da nihče ne sme soditi v svojej lastnej pravdi. Nemo judex in sua causa“, pravi latinec. Prosimo, naj seboj pripelje z Dunaja, Gradea, Maribora ali od drugod moža, ki je strokovnjak v šolskih rečeh in zmožen slovenskega jezika.

Izpod Dobrača. (Ogenj; — cerkvene in šolske zadeve.) 25. majnika na vse zgodaj je začelo v nekejši šupi v Gorenjah — Ober Thörl goreti. Ogenj se je tako naglo razširil, da ste še clo dve ženski — mati in hči — zgorele v hiši, kjer je požar začel. Štirim posestnikom je vse do tal pogorelo: 4 hiše, 5 drugih stavb, 12 goved, 30 ovec in 5 svinj. Bili so menda zavarovani, vendar je škoda grozno velika in so sirote v resnici vsega smiljenja in izdatne podpore vredni. Požarne straže so priletele od vseh bližnjih in še oddaljenih vesi. Te so obranile, da ni navstala še večja nesreča. Govori se, da je hudobna roka zažgala v šupi. — Razun te nesreče sem iz Strajevsi še to-le zvedel: V Gorjah, kamur spada Straja ves — Hohenthurn — nimajo svojega fajmoštra, temuč Bistriški fajmošter oskrbujejo tudi Gorjansko faro. Duhovnikov strašno pomenukuje, pa ravno v Strajevsi je peščica prebivalcev, ki od nekega svojim dušnim pastirjem grenijo že tako težavno službo in odvrčajo s tim mladenče od duhovnega stanu. Bila je — ni dolgo od tega — menda neka deputacija iz Strajevsi v Celovci; in prosila je, naj se ta ves od Gorjanske fare loči in pridruži fari na Vratah. Tega mi moj sporočevalec ni vedel povedati, kaj so možje opravili, to pa je slišal praviti, da so premil. gospod knezoškof može prašali, zakaj da gosp. fajmoštru na Vratah toliko sitnosti in britkost napravljajo

zavoljo nemščine. „To je že prav, djali so gospod, da se vaši otroci tudi nemški učijo, — pa slovenski otroci se morajo najprej slovenski učiti, da so v stanu, slovenski katekizem brati in krščanski nauk, ki se v cerkvi oznanjuje slovenski, ponavljati in nadaljevati.“ Ali si bojo moške te zlate besede svojega škofa le kaj k srci vzeli? — Bog daj!

Iz spodnjega Roža. (Dravske in šolske stavbe.) Pri Svečah je Drava napravila že veliko nesreče; vzela je že veliko johov ali oral najboljše zemlje: šli so po Dravi najrodovitnejši travniki in najboljše njive. Pred nekaj leti bi se bila nesreča še prav lahko odvrnila, 3—4 brambe tovrne v „Kotu“ bi bile pomagale. Pa zanemarjala se je ta imenitna reč! Zdaj pa pojde v Dravo še veliko več ko stotisoč rajnišev in sam večni Bog ve — ali bode kaj zdalo. Domači ljudje z glavami kimajo in trdijo, da se jim stavbe nič kaj ne dopadajo. Vsi so teh misel, da bojo javeljne kaj pomagale. Pred nekimi tedni je prišla komisija iz Celovca in pregledovala te stavbe. Ni znano, kaj je gospoda kaj rekla; to pa vsak spozna, da stavbe napredujejo po polževem potu. Delavcev je malo, so slabo plačani in dobivajo namesto denarja le plehaste marke. —

Za šolo na Bistrici je že razpisano prazno mesto tretjega učitelja; tudi se šolska hiša v ta namen že razširja. V to šolo pa tudi hodijo otroci iz Posinčevsi. Ti se pa stavljajo po robu in nočejo več všolani biti na Bistrico. Pravijo: „Ako moramo plačevati za novo šolsko stavbo na Bistrici, modrejši je in rajši stavimo novo šolsko hišo pri svojej fari v Šent-Janžji.“ Menda je bila v Šent-Janžji že komisija in se bode menda res stavila nova šolska hiša. Otroci imajo tje bližej, tudi morejo vsaj včasih priti k sv. meši in gosp. katehetu je bolj na roci. Govori se, da se gg. vudja Tobeitz in šolski nadzornik in Bistriški nadučitelj Valentinič nad tem mrdata in da je dotična seja bila prav viharna. V Šent-Janžji bojo se seveda poganjali za slovensko šolo, v kateri se v tretjem-štrtem letu pridene tudi nemški nauk.

Iz Medborovnic. (Nova šola; naše gore.) Kdor peš hodi od nas v Celovec, gre čez Žihpolje in marsikdo se pri „Razaji“ počije in okrepča. Tudi jes sem tako storil in pri tej priložnosti zvedel nekaj novic. V Golšovem dobijo novo šolo; že je zavoljo tega iz Celovca prišla komisija, naj to reč na noge spravi. Golšovci so žalostni, da nimajo duhovnika in jim farovž prazen stoji. Zdaj bojo pa stavili novo šolsko hišo, akoravno je tako trda za denar. Popraševala je komisija tudi, kakošno šolo da hočejo. Gosp. okrajni nadzornik jim je menda svetoval tako šolo, kakoršna je na Žihpoljah. Kakošna šola pa je na Žihpoljah? Taka je, kakoršna hoče gosp. župan, ki se je, kakor smo v poslednjem „Miru“ brali, v seji občinskega odbora po robu postavil in resno baral: „Kdo je tisti človek v soseski, ki se poganja za slovensko šolo?“ Ako bode Golšovska šola taka, veselite se slovenski stariši in otroci, — iz tega že vidite, kaj vas čaka, ako ne prosite ob pravem času.

Slišal sem tudi, kako je nek mlad posestnik udrihal po baronu Pinu, češ, on je vso našo kupčijo z lesom skazil. Šmejati sem se moral, kako je tega modrijana — bil je znan nemško-liberalen Slovenec! — ošteval nek drugi tovarš

pri mizi. Poglej, je rekel, naše karavanke od Pece do Jepe, poglej naše gozde in šrote; ali ni skoraj že vse posekano in golo? Ali ne veš, odkod velike nesreče in povodnji po celem Koroškem? Visoko ministerstvo bi najbolje in najmodrejšje storilo, ako bi vso prodajo in kupčijo z lesom ali čisto prepovedalo ali vsaj prav težavno storilo. Ali ne veš, je slednjič pristavil, da se fužinarji, judje in kapitalisti bogatijo, — mi kmetje pa eden za drugim pridemo na boben? Mislil sem si: ta je pravo zadel in sem šel.

Iz Velikovca. (Celovška gimnazija in slovenščina.) Še se spominjam, kako surovo so naši nemški časniki mahali po dveh-treh profesorjih, ki so lansko leto menda nasvetovali, naj se poduk v slovenščini na gimnazijah v Celovci in Belaci nekaj spremeni in bolje uravna. Skoraj svojim očem nisem verjel, ko sem v „Freie Stimmen“ od 29. majnika bral, da je od visokega naučnega ministerstva te dni dospel ukaz, da se morajo študenti — slovenski in nemški — v posebnih oddelkih v slovenskem jeziku podučevati že od prihodnega šolskega leta naprej, — da se morajo Slovenci slovenščine učiti že v prvem razredu, ne pa tako kakor dosedaj še le v drugem razredu, — da morajo ti narediti iz slovenščine tudi maturo ali zrelo preskušnjo, — da se morajo za Nemce, ki se hočejo učiti slovenščine, napraviti tri, za Slovence, ki se morajo učiti slovenščine, 4 razredi, — in da je v slovenskih razredih podučni jezik slovenski.

Naučni gospod minister ekscelencija dr. žl. Gautsch vendar le kaže, da ne mara za krik in vriš nemških in nemčurskih prenapetnežev, temveč da vpeljuje to, kar zdrava pedagogika, temeljna postava, sreča in potreba ne samo avstrijske države, ampak tudi sreča in prihodnost šolske mladine in njenih staršev glasno in neovrgljivo tirja. — Mislím, da je ta ukaz tudi jutrna zarja, ki oznanuje boljše dni za naše dozdej tako narobe osnovane ljudske šole. Bog daj!

Iz Podgorjan v Rožnej dolini. (Veseli novici.) Ni še dolgo, kar je „Mir“ omenjal, kako žalostno je, da ni zdravnika od Košentavra do Rožeka. Tudi unstran Drave v Kotmarejvesi in Bilčovsu ga ni. Tako so, postavim, bolniki v Svečah, Bilčovsu itd. primorani iskati zdravniške pomoči 3—4 ure dalje. Lahko se v tem času bolezni shujša ali bolnik celo umrje, preden zdravnik pride. Hvala Bogu, skorej se bode obrnilo na boljše. Zdravniška služba pri fužini na Bistrici je razpisana. Služba donša brezplačno stanovanje in kurjavo, 500 gld. iz bolnišne kase, 60—70 gld. od občine, 100 gld. iz deželnega fonda. Kdor se hoče za to službo potegniti, naj se oglasi pri vodstvu Bistriške fužine. Dokazati mora tudi, da zna nemško in kak slovanski jezik. —

V Šent-Janžji dosedaj niso imeli svoje prave ljudske šole, ampak le nekako podružnico Bistriške šole. Tamošnjega učitelja gosp. Val. Serajnika močno hvalijo. Govori se, da so Šentjanžičani volje, novo šolsko hišo zidati in napraviti samostojno ljudsko šolo. Posinčevsi je bila dosedaj všolana v Bistriško šolo, zanaprej se bode pa menda odločila in otroci bojo hodili v Šent-Janžjsko šolo. Posinčiči so tega vsi volje in veseli, le en sam se nasproti postavlja. Ta je v Celovške šole

malo pokukal, je s fužinsko gospodo v zvezi in trobi zavoljo tega v nemčurski rog. Bogu bodi potoženo, ako bi se na glas in voljo tega edinega nasprotnika, ki ne sedi ne v občinskem ne v šolskem odboru, hotlo pri šolskih oblastnijah bolj in več poslušati, kakor na vse druge.

Iz Melbič. (Popravek.) V Vašem „Miru“ od 25. majnika smo brali, da naš učitelj le malo znajo slovenski, da je jim skoraj nemogoče otroci učiti. Kdor Vam je to pisal, ne pozna našega učenika in tudi jih nikol ne slišal. Mi smo ž njimi prav zadovoljni, oni znajo, ako so ravno trd Nemeč, prav lepo slovenski govoriti, in ne samo tukajšnji ljudje, temoč tudi vsi otroci lahko nje zastopijo. Mi tukaj imamo priložnost se prepričati, da otroci v šoli se prav dobro učijo. Za mojstra pa nobeden človek ni padel z neba, in kako mi moremo razumiti, je lepo od enega Nemeča, da je se tudi slovenski učil, posebno pa za našega učitelja, kateri le malo časa govori naš jezik in že toliko ga zamorejo rabiti, da učencem tudi po slovenskem brati in pisati učiti jim je mogoče. Tako gladko se govori ž njimi, da nekteri prebivalci ne verjamejo, da so prej trd Nemeč bli. Testemu, kateri je Vam to pisal, nasvetujemo, naj pusti našega učitelja pri miru. Mi poznamo nje in vemo koga imamo. Vas pa prosimo, da ta popravek postavite v prihodnji list Vašega časnika in le na koncu zaznamujemo še, da so naš učitelj skušnjo iz slovenskega jezika naredli, in da eden pravičen duhovnik so bli, kateri nje so izpraševali.

Šolski svet v Melbečah 30. majnika 1886.

Pečat.

Predsednik: Florijan Mörfl.

Zastopnik: Gregor Pusehnigg.

Iz Šent-Vida v Podjunskeji dolini. (Jožef Suhar †.) Res čudni so božji poti! Moža, ki je več ko 80 let preživel v Rožnej dolini, smo 19. majnika pokopali v Šent-Vidu v Podjunskeji dolini. Jož. Suhar, rojen od ubogih staršev, si je pridobil s svojimi pridnimi rokami, s svojo bistro glavico in s svojo modro varčnostjo veliko premoženja. Oženjen je bil, pa otrok nista imela in vse svoje premoženje je rajni obračal za cerkvene in dobrodelne potrebe, posebno pa za svojo žlahto. Kjer se je pri kakej cerkvi kaj narejalo ali popravljalo, post. oltar, orglje, tla, turn, cerkvena obleka itd. vselej je rajni široko odprl svojo mošnjo. Veselilo ga je posebno, novoposvečenim mešnikom biti pri primiciji za duhovnega očeta. Imel je osem duhovnih sinov, izmed katerih jih pet še živi. Marsikom svoje žlahte je pripomagal; da si je kupil novo ali popravil podrtó posestvo. Stanoval je „stari Podlipnjak ali Šemnjak“ v Podgorjah, 8. majnika se pa preselil v Šent-Vidsko faro v Podjunskeji dolini. Tudi k temu, da se je v svojej visokej starosti preselil v tako daleč odležno ves, gnala ga je ljubezen do svoje žlahte. Kupil je tam svojej žlahti neko zanemarjeno posestvo in je mislil sam pomagati, da se hitro vse popravi in poravna. Pa božja volja ni bila tako. Le nekaj dni se je mogel po konci držati, 17. majnika zjutraj ga napade neka omotica, gosp. fajmošter ga spovejo in denejo v sv. olje — in skorej potem je izdihnil svojo blago dušo. 19. potem je bil pogreb, h kateremu sta prišla dva duhovna sinova; uni tri, katerim ni bilo mogoče tako daleč priti, so za rajnega doma opravljali božjo službo. Na

rajnem so se gotovo spolnile besede sv. pisma: „Blagor mrtvim, ki v Gospodu umrjo, kajti njih dela grejo za njimi“; „kdor obilno seje, žel bo tudi obilno.“

Iz Plibrka. (Teta Celovčanka in Slovenci.) „Mir“ je že večkrat omenjal, da naš vladni časnik — „Klgft. Ztg.“ — nima srca do nas Slovencev. Kjer le količkaj stekne kaj za naš žalostnega ali sramotivnega, hitro obesi na veliki zvon. Pri volitvah sporoča vselej tako, da slepec ošlata, kam pri „Celovčanki“ pes tace moli. Lansko leto, ko je šlo za volitev gosp. ministra Pino, se je malo mirnejši obnašala. Tim bolj pa je pokazala spet svoje rogove pri zadnjeji volitvi za državni zbor. Po njenih poročilih smo vsi spoznali, da je gosp. Ghon kandidat priporočan od deželne vlade. Gosp. Ghon je pa malo prej največ pripomagal, da je v Belaci bil voljen gosp. dr. Steinwender, eden najostrejših nasprotnikov sedanjega ministerstva.

Da sem pogrel to staro klobaso, prisilila me je „Celovčanka“ sama. V št. 119 od 26. majnika namreč sporoča, pa je bilo pri deželnej sodnji kaznovanih pet hudobnežev. Ti so se hudo branili proti stražarjem, ki so jih hotli vjeti in zapreti. Med temi je en sam iz „Podkloštra“ doma, torej Slovenec, vsi štiri uni so iz nemških vesi, postavim: eden iz „Gschies“, dva iz „Zgornje Bele“ v Meljskeji dolini, eden iz „Špitala“. Ljuba „Celovčanka“ pa le pri prvem dostavlja: „ein slovenischer Taglöhner“, „slovenski dninar“. Ako se „Celovčanki“ potrebno dozdeva, pri hudobnežih pristavljati, ktere narodnosti da je hudodelnik, naj to pristavlja ali pri vseh ali pa pri nobenem. Judovsko-liberalni časniki na Dunaji imajo tako navado, da pri hudodelnikih judovski vere vselej zamolčijo, da so judje. „Celovčanka“ — časnik sedanjega, vsem narodnostim menda enako pravičnega ministerstva — naj pa meri vsem narodom z enako mero! Mi Slovenci protestujemo proti takemu enostranskemu ravnanju!

Izpod Dobrača. (Ghon in slovenski volilci,) tako se glasi uvodni članek Belaškega časnika: „Deutsche Allg. Zeitung“. Pisal sem, da je gosp. Ghon v državnem zboru govoril o „soli“ in mislil sem s tim gospoda pohvaliti. Pa ož čudo! Belaški časnik moje besede tako vije, kakor da bi jes bil gospodu hude levite bral: „Der „Mir“ kanzelt Herrn Ghon kräftig ab!“ Le berite in potem sami sodite: ali se to pravi levite brati — kräftig abkanzeln? Pisal sem: „Mi Slovenci grajamo, kar je graje vredno, še rajše pa hvalimo, kar je hvale vredno, tudi na svojih nasprotnikih; le to nam je srčno žal, da imamo pri nasprotnikih le redko kaj hvaliti. Gosp. Ghon pustite narodne zadeve in poprimite se gospodarskih in kmečkih zadev. Pokazali ste s tim svojim govorom, da na tem polji znate dobro orati. Na konci sem pa pristavil še te-le besede: Hvala torej Vam gosp. Ghon za Vašo dobro voljo in Vaš trud, — Bog daj, da bi kaj pomagalo.“

Ali se to pravi koga grajati, — ali to ni, koga prav lepo in srčno hvaliti? Tako znajo nemško-liberalni časniki vse narobe obračati svojim bral-

cem debelo legati in Nemce ščuvati na Slovence! Fej te bodi, da jih sram ni.

Iz Medgorij. (Prvaki kmečke zveze.) Naj tudi jes nekaj povem o „Bauerntagu“ v Grabštanj. Mikalo me je in šel sem gledat in poslušat. Videl sem tam tri deželne poslance; ti so gospodje: Laks, Hock in Seebacher. Govoril je in sejo odprl gosp. Jan. Seebacher nemški in slovenski; gosp. Hock pa je spodbijal predlog Lajčaharjev zastran zavarovalnice proti toči, pa tako tiho je mrmral, da ga je malokdo zastopil; — Laks pa je molčal, kakor v državnem in deželnem zboru od nekada dela. Misel mi je po glavi rojila. Kako neki to, da so ti tri gospodje postali tako vneti prijatelji nas ubogih kmetov? Rad bi jih bil pobaral, zakaj da niso pomagali, ko sta pred dvema letoma gg. Einšpieler in Muri v našem deželnem zboru stavila predlog, naj deželni zbor pozive, zakaj kmečki stan zmirom bolj nazaj leze, in propada, — naj pozive, koliko zadolženi da so koroški kmetje in zakaj da gre toliko kmetij na boben, — naj tudi prevdarja, kako bi se moglo kmetom pomagati in zboljšati njih stanje. Zakaj pa tedaj vi tri novi goreči prijatelji in odrešeniki ubogih kmetov niste pomagali? Ako bi bili vsaj vi trije ta predlog podpirali, bil bi prišel vsaj v pretresovanje. Tako se je pa kar naravnost vrgel pod mizo in deželni zbor še zvedeti ni hotel, kako se nam kmetom godi. Deželni zbor bi bil pravo mesto, da bi bili za nas kaj govorili in opravili. Mi kmetje se ne vsejamo več zlatim in sladkim besedam in obljubam na limance, — mi gledamo na dela in djanje in po teh sodimo in poznamo svoje prave in resnične prijatelje!

Izpod Šent-Krištofove gore. (Cerkveni rop; — občinske volitve.) Tudi Slovenci radi romamo na Šent-Krištofovo goro v Šent-Lipšej fari. Tri-štiri ure hoda od Celovca proti Šent-Janžji na Mostiči. Ni dolgo kar so v romarsko cerkev sv. Krištofa vlomili roparji; izvili so iz oken železno omrežje, cerkveno puščico iz zemlje potegnili in jo spraznili. K sreči so jo ravno nekaj dni poprej spraznili in roparjem gotovo le prepustili kakih 50 krajcarjev. — Šent-Lipška fara spada v občino Šent Janž na Mostiči, ki šteje 2598 duš, 1790 Nemcev in 808 Slovencev. V tej občini so fužine in fužinski gospodje bi radi zvonec nosili. Pa sreča jim ni bila nikoli mila, pri vseh volitvah so propadli. Ne vem prav na tanjko, kako se je godilo, da je konservativni župan bil odstavljen, za začasnega župana pa postavljen znani liberalni Nemeč gosp. Manner. Se ve da je konservativne odbornike bolelo; tožili so, pa niso nič opravili. 24. majnika je bila nova volitev občinskega odbora in v vseh treh oddelkih so bili voljeni možje konservativne stranke. Slava! Gotovo si bode odbor tudi pravega moža izbral za župana.

Izpod Obirja. (Procesija in godci.) Po svojih opravilih se napotim v Grabštanj. Pot me pelje skoz sotesko med Medgorjanami in Radišanami. Videl sem, kako tam suša že hudo pritiska, — ne bode na žita, ne slame, ne sena, že vse šumi pod nogami in je vse belo. Bila je ravno nedelja — 16. majnika, god sv. Janeza Nepomucena, — kar podgradom zvem, da gre danes procesija iz Radiš v Medgorje za dež prosit. Ker sem

imel dosti časa, podam se tudi jes v Medgorje. Ob dveh se Medgorčani zberó v cerkvi in grejo Radišče procesiji naproti. Prav lepe in velike ste bile obe procesiji in ste v cerkvi kaj pobožno opravili molitevno uro. V cerkvi se mi je vse dokaj dopadlo. Pa veselje moje se je spremenilo v srčno žalost, ko iz cerkve stopim. V krčmi tik cerkve so godci že svoje strune napenjali, da bi romarje zvalili na plesišče. Videl sem, kako da so stari pobožni možje in žene, z glavami majali in glasno obžalovali, da se kaj tacega dovoli ravno današnjo nedeljo. Slišal sem zdihovati po poprejšnjem gosp. županu, ta bi gotovo ne bil pripustil kaj tacega. Na enej strani se Bog prosi, naj bi nam prizanesel in se nas usmilil, — na unej se pa Bog žali, da bi nam dal okusiti zasluženo šibo. Nemškoliberalni Slovenci pač malo marajo za Boga in njegovo šibo. — Zvečer sem sedel v Grabštajni na železnico in sem zvedel, da so tudi v Grabštanj imeli molitveno uro in da pojdejo za dež prosit k Mariji Devici Loretanskej na Goričici pri Jezeru. — (Bili so in videl sem njih procesijo več ko 500 ljudi. Vredn.)

Iz Tinjske okolice. (Suša; — kmečka zveza.) Kuga, lakota in vojska se nam ponujajo: na Laškej meji trka kolera, — po naših njivah in travnikih pokončuje suša, — na političnem nebu visijo črne meglice, ki naznanjajo vojsko. Ni čuda, da katoličani napravljamo molitvene ure in procesije, da bi nas usmiljeni Bog obvaroval kuge, lakote, in vojske. 16. majnika — tretjo nedeljo po velikej noči — sem se bil napravil v Šent-Peter, da bi videl in slišal, kaj dela kmečka zveza — „Bauernbund“? Med potjo pa slišim, da je ob dveh v Grabštajnske cerkvi molitvena ura, da bi nam Bog skorej poslal toliko potrebnega, pohlevnega dežja. Čudil sem se, da ravno ob tistej uri, ko gosp. dekan svoje farmane kličejo v cerkev k molitveni uri, gosp. Jan. Leitgeb, po domače Schwarz, kmete in njih družine vabi v sojo gostilnico, kjer bode odbor „kmečke zveze“ imel sejo in „kmečki večer“. Gotovo je to gosp. dekana, ki oskrbujejo tudi Šent-Petersko faro, močno bolelo, da se tako moti božje opravilo! Mesto k Schwarzu sem prej šel v cerkev in veselilo me je, da je cerkev bila polna ljudi. Potem se podam tudi v Šent-Peter, in sem poslušal, kaj je gospoda nemške zveze govorila in sklejala. Sklenili so, da bode se 6. junija obhajal shod „kmečke zveze“ na nemškej zemlji, menda v Greifenburgu; — da v kmečkej zvezi ne sme nastati nobeno prekarjenje zastran političnih in narodnih reči: Nemci in Windišarji — tako pravijo nam Slovincem iz zgolj ljubezni do nas! — bojo delali v ljubezni in zastopnosti; — volili so tudi stalni odbor kmečke zveze. Za načelnika je bil voljen: g. Jan. Seebacher po domače Jezernik blizo Hodiš, za njegovega namestnika gosp. Ferd. Stromberger iz Suše (Zauchendorf), za denarničarja gospod Josip Seebacher v Grabštanj, za zapisovalca gosp. Alb. Mačnik iz Celovca. — Sklenili so tudi, da nektere govore in spise hočejo tudi izdajati v slovenskem jeziku. Počakajmo, kaj da bode. Taka kmečka zveza v pravih rokah bi bila vse hvale vredna in je silno potrebna. Kakor se pa kaže, bojo od nje največ dobička imeli drugi ljudje, ne pa ubogi kmetje.

Iz Prevaljske okolice. (Zdravnik. Predolga šola. Pastirji.) Nekdo vam je pisal, da nemamo zdravnika. Pa to ni res; v Prevaljah imajo zdravnika, pa on je najet le za Prevalje in Liešo, zraven obiskuje Hom in Guštanjsko fužino. Potem seveda nema časa, da bi postregel tudi nam kmetom. — Letošnjo zimo menjkalo je pri nas krme, da še ne tako; letos pa nič bolje ne kaže. Kaj bomo počeli? — Čudne pameti so tisti ljudje, ki se poganjajo za osemletno šolo. Pastirjev nam hudo primenjuje, ker morajo vsi otroci v šolo; in skoraj bi bilo potrebno, da bi živino kar v hlevu redili. Taki otroci, ki so osem let v šolo hodili, niso več za nizka dela; za pastirje že ne marajo več biti; rajši bi bili koj gospodi, ko bi bilo toliko kancelij, da bi jih vse v nje poteknili. Liberalci so nam v ušesa trobili: „ne volite Einšpielerja“. Zdaj pa vidimo, da so g. Einšpieler čisto prav imeli, ko so rekli, da je šest let šole zadosti. Naj bi bila le slovenska, se bojo otroci v šestih letih več naučili, ko zdaj v osmih. Od 12. do 14. leta pa se kmečki otroci lahko porabijo že za vsako delo.

Kaj dela politika.

Hud prepir se je vnel med ministerstvom in poljskimi poslanci zavolj mejnine (carnine) na petrolej. Naša vlada se je v tej zadevi pogodila z ogersko in mislila je, da od pogodbe ne more odjenjati. Že se je govorilo, da odstopijo zavolj tega vsi ministri. Ali pa da se razpusti državni zbor. Zdaj so pa ministri vendar odjenjali in bojo naredili z ogersko vlado novo pogodbo. Galicija, ki ima dosti petroleja, ne bo trpela toliko škode. Zdaj se bodo podali tudi poljski poslanci, in ostane vse pri starem. — Nadvojvoda Albrecht se je zdaj vrnil iz Bosne in se mudil nekaj časa na Hrvaškem. Povsod so ga slovesno sprejeli.

V Rusiji se veliko govori o vojski z Nemčijo. Vsi mislijo, da prej ali slej pride do te vojske. Ta bo tako grozna, da je svet še ni videl. Na noge bo stopilo do pet milijonov vojakov brez domobrancev.

Gospodarske stvari.

Da se meso poleti frišno obdrži,

delajo Japonci tako-le: Meso denejo v porcelanasto skledo ter ga najprvo polijejo s prav vročo vodo, tako, da je vse meso z vodo pokrito; na vodo pa vlijejo olja. Na ta način obvaruje se meso pred dotiko s zrakom ter se dolgo časa frišno ohrani.

Sredstvo zoper ovčje grinte.

Najboljše sredstvo, grinte na ovcah ozdraviti je kopanje ovc v 30 do 40 stopinj topli vodi, kateri se dodá na vsakih 100 delov vode 1 del karbolne kisline. Čez 14 dni naj se kopanje še enkrat ponovi. Karbolna kislina je v vsaki lekarni za dobiti.

Premogov pepel je dober gnoj za krompir.

Premogov pepel, katerega je v nekaterih krajih prav lahko dobiti, dá se kot gnoj za krompir izvrstno porabiti. V ta namen nasuje se v kako jamo pol čevljev na debelo presejan premogov pe-

pel, katerega se toliko z gnojnico iz stranišča polije, da je skoz in skoz premočen. Na to premočeno plast nasuje se zopet na poldrugi čevljev na debelo drug pepel ter potem zopet enako z njim ravna. To delo ponavlja se tolikrat, da je jama polna. Spomladi porabi se ta gnoj tako, da dobi vsak vsajen krompir eno dobro perišče tega gnoja.

Paradižnike frišne ohraniti.

Vrtnar Köhler priporoča na ta-le način si paradižnike frišne obdržati: Odberó naj se najlepši in popolnem zdravi paradižniki, ter naj se zavijó vsak posebej v trtne liste. Tako zaviti paradižniki zložé se v majhne sodčke ali lonce ter se polijó s frišno vodo, tako da voda vedno krije paradižnike. Vsaka dva dneva se voda odlije ter se s frišno nadomesti. Priporočamo to lahko sredstvo našim gospodinjam v poskušnjo. Nov.“

Smešničar.

Gospod: „Kako si upate stopiti v mojo izbo; ali niste brali na durih, da se pri meni ne sme beračiti?“

Berač: „To me nič ne briga; kaj tacega bi lahko vsak zapisal na svoje duri.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Za naše kmete je prišlo hudo leto. Suša je po celem deželi, najhujše pa v Celovški okolici. Krme ne bo, žita tudi nič prida. Živina se prodaja po nizki ceni, ker je nemajo s čim rediti. Brez živine in gnoja pa bo kmetovanje žalostno. Neki posestnik je omenil proti nam, naj bi vendar kmetijska družba skrbela za to, da se nakupi v drugih deželah sena na debelo in naj se potem našim posestnikom prodaja za pošteno ceno. Ali se bo naša kmetijska družba le spomnila na to? — Velika nesreča je zadela mestice Šent-Andraž v labudski dolini. Pogorelo je tam 55 pohištev, v sosednji vesi Blaiken pa tri. Veter je hitro prenašal ogenj po strehah, ki so bile večidel s škodljivimi krite. Vode je pa menjkalo, tako da gasilci niso veliko opravili. Neko hišo so ubranili z moštom, ker vode ni bilo dobiti. Cerkev, samostan in farovž so ubranili. Zgoreli ste tudi dve ženski, mnogo živine, hišne oprave in obleke. Revščina je velika, dobri ljudje pa so se tudi precej oglasili. Svitli cesar so poslali 2000 gld., hranilnica 1000 gld., Volšperčani cel voz živeža, gosp. Herbert 100 gld. itd. Gosp. okrajni glavar je ponudil takaj 600 gld. iz darov, ki se bojo nabrali. — Pogorela je tudi Virna ves pri Celovcu. Dva človeka sta se hudo opekla. — 30. maja je gorelo v Vovbrah pri Velikoveci; tam sta zgorela dva človeka in šest pohištev. Na treh krajih so gojzdi goreli. — V krasnem drevoredu med Št. Petrom in Žrelcem pri Celovci je zgorela velika stara lipa. Sreča, da ni bilo vetra, sicer bi bile lahko zgorele bližnje koče. — Pri občinskih volitvah v Št. Janžu na Mostiču je v vseh treh razredih zmagala konservativna stranka. Slava vrlému župniku Angererju! — Okr. glavar v Št. Mohoru g. žl. Lerchenthal dobil je odpust. Nadomestuje ga g. dr. Herzmann, ki pa ne zna nič

slovenski, čeravno je 4779 Slovencev v Šmohorske glavariji. — Namesto g. Pacherja izvolila je kupčijska zbornica Celovška g. bar. Dumreicherja za svojega državnega poslanca. V govoru do svojih volilcev je pokazal, da je hud nasprotnik sedajne vlade, katerej je še pred kratkim služil kot svetovalec pri naučnem ministerstvu. — Proti konci mesca majnika se je g. dr. Val. Janežič, c. k. štabni zdravnik, spet v Celovcu nastanil in bo, kakor slišimo, za stalno ali vsaj za dolgo časa tukaj ostal. Kakor slišimo, je on volje, tudi z naprej dajati zdravniške sovete. Kdor misli njegove zdravniške pomoči iskati, naj se oglasi pri njem v poprejšnem njegovem stanovanju. — Dečke, ki mislijo stopiti v latinske šole, opozorujemo, da zamorejo po novejši naredbi naučnega ministra sprejemne skušnje napraviti že koncem tega šolskega leta. Tako so potem v počitnicah prosti skrbi. — Pri Branceji v Želučah so iz Drave potegnili truplo 18 letne deklice, ki je doma na Rieci v Št. Jakobске fari. Pred tremi tedni je šla sama v vodo. Pokopali so jo v Bilčovsu. — V Dolinčicah v Rožeške fari je nekdo dve hranilnični knjizici za 1500 gld. iz omare zmaknil in hitro potem v Belace denar vzdignil. Posestnikova hči se nekaj pozneje podá v Belak in tam zve, da je denar že vzdignjen. Po tem, kako je gosp. uradnik tega človeka popisal, hči hitro spozna, kdo je bil. Žandarji ga poiščejo in najdejo pri njem še ves denar razun 70 gld. —

Družba sv. Mohora.

Število družnikov sv. Mohora je spet lepo narastlo. Lani jih je bilo 29.590, letos pa 31.654, tedaj za 2064 več. Razne škofije štejejo udov: Ljubljanska 12008, Lavantinska 9658, Goriška 4396, Krška 3034, Tržaška 1594, Sekovska 254, Zagrebška 197, Somboteljska 170, Senjska 120, Videmska 109, Poreška 46, druge 59. Padlo je število v Zagrebški nadškofiji za 7 in v Poreški za 9 udov. Drugodi pa je povsodi narastlo, in sicer v Ljubljanski škofiji za 924, v Lavantinski za 595, v Krški za 266 (dobro!), v Goriški za 205, v Somboteljski za 21, v Videmski za 19, v Tržaški za 17, v Sekovski za 16, v Senjski za 9, v drugih krajih za 8. Čast in hvala vsem poverjenikom in rodoljubom, ki so se potrudili, da je storila družba tako lep korak naprej!

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Za mestnega župnika v Belak pride č. g. Bittner iz Trbiža. Izpraznjena je fara v Gorici (Hörzendorf).

Prošnja.

Dan 25. maja je bil za faro na Vratih silno žalosten dan. V vasi na zgornjih Vratih se je vnelo in pogorelo pet hiš in trije skednji. Bilo je okolj dveh po noči, ravno ko so ljudje vsi najmirneje spali, kar je goretí začelo. Zatorej v enej hiši, pri kateri se je vnelo, dvema ženama nikakor ni bilo več mogoče zbežati in se rešiti; mati in hči ste popolnoma zgoreli. Tudi je v dveh kme-

tovskih hišah zgorela živina, in ravno tako tudi vse žito, vse kmetovsko orodje, kratko vse, in so tedaj ubogi ljudje zares obnega usmiljenja vredni, med njimi posebno eden kmet, kateri ima 10 otrok. Še najpotrebnejega živeža jim manjka. Dro so jim dobri sosedi in drugi farmani — kar je seveda prav hvale vredno — z živežem, oblačilom in drugimi najpotrebnejimi rečmi po zmožnosti pomagali. Kako pa spet pogorele hiše sozidati, živino in vso kmetovsko orodje in druge reči si napraviti? Žalibog da so vsi bili le prav nizko zavarovani, letina pa se zavolj silne suše le prav slaba kaže? — Milosrčno sočutje Slovencev že od nekaj slovi. Akoravno sami ubogi, vendar radi pomagajo drugim še bolj ubogim in posebno svojim slovenskim bratom. Zatorej v imeni ubogih slovenskih pogorelcev na Vratih za darila in naj so ta še tako mala, prav uljudno in ponižno prosí podpisani župnik, kteremu se naj darila za razdeljenje odpošiljajo. Bog, kateri požirek vode, ki se žejnemu v njegovem imenu podeli, brez plačila ne pusti, poplašal bo tudi obilno vse dobro, kar se bo toliko nesrečnim pogoreleem storilo.

Na Vratih (Thörl) dne 1. junija 1886.

Janez Vidovic, župnik na Vratih.

Za pogorelee na Vratih so darovali:

Č. g. prof. Einšpieler	5 gld.
Fil. Haderlap	1 „
	<hr/> 6 gld.

Listnica vredništva.

Vredništvo daje, ako treba pod prisego, na znanje, da gosp. Val. Kraut, sedaj provizor mestne fare v Belaci, ne iz Šent-Jakoba ne iz Belaka nikoli ni pisal nobene besedice za „Mir“.

Franc Rudholzer, urar v Celovcu na Leonove bukvarne, prodaja in popravlja vsake sorte zlate in srebrne žepne ure, drage ali dober kup, kakor kdo želi; potem ure na stene v izbah in za kuhinje. Zaloga je zmirom velika, da si vsak izbere, kar mu dopade. — Ure se popravljajo po ceni in dobro.

Nova zaloga slovenskih molitvenih knjig! Podpisano največe založništvo nemških molitvenih knjig je prevzelo v zadnjem času tudi založništvo slovenskih molitvenih knjig in je že dalo na svitlo osem različnih molitvenikov, katere so spisali najbolj sloveči slovenski duhovni pisatelji.

Mnogo tisuč slovenskih knjig razne vsebine in zunanje dragocenosti imamo že zdaj na razpolaganje.

Opiraje se na svoje staroslavno in največe založništvo nemških molitvenih knjig in na lastno največe knjigovezstvo s pomočjo strojev in ker smo si že pridobili za svoje podvzetje več najboljših slovenskih duhovnih pisateljev, nam je mogoče, da prekosimo ne samo po vsebini, temveč posebno po zunajnosti molitvenih knjig vse dosedanje slovenske založnike molitvenikov.

Konečno izjavljamo, da prodajamo slovenske molitvene knjige najbolj različne vsebine in od naj-

bolj finega vezanja za 15 odstotkov ceneje kot katerikoli prejšnji slovenski knjigotržec.

Upajoč, da se naše koristno in reelno podvzetje povzdigne v kratkem na najvišjo stopinjo, vabimo slavno slovensko občinstvo in knjigotržce k nakupu naših v vsakem obziru dovršenih molitvenih knjig.

Z odličnim spoštovanjem

Ignacij Knitel,

veliki založnik nemških in slovenskih molitvenih knjig v Insbrodu.

Vina imam na prodaj starega od 1884. leta 28 polovnjakov, novega od 1885. leta pa 26 polovnjakov. Blago je prav dobro, saj je zrastle v najboljših goricah.

Anton Korošec,

posestnik na Podložah, pošta Ptujška gora (Maria Neustift) pri Ptuj.

Gostilničarjem in zasebnikom

uljudno naznanjam, da sem od nekega imenitnega vinogradnika na Dolenjem Avstrijskem prevzel v razprodajo veliko zalogo nepokvarjenih, dobro preležanih, čistih avstrijskih vin iz gorovja in iz doline. Postrežem lahko z vsakovrstnim belim vinom, kakor Retzer, Mailberger, Markersdorfer; pa tudi z rudečim, kakor Matzner in Burgunder. Vse prav dobro, staro blago in dober kup; pa le v sodih na vedre in polovnjake.

F. Terdina,

trgovec v Celovcu, Villacher Strasse 1.

Da je vino natorno, za to dober stojim.

Za ude bratovščine večnega počesčevanja svetega Rešnjega Telesa in za tiste, ki prvo sv. obhajilo opravljajo itd. je priporočljiva molitvena knjiga

Kruh nebeški

ali

navod pobožno moliti in častiti presv. Rešnje Telo s trojno mašo in drugimi navadnimi molitvami. Spisal **Janez Zupančič**, župnik. Tretji zopet pomnoženi in zlepšani natis. Izdajanje knjige „Kruh nebeški“ ima dvojen namen, in sicer v prvi vrsti razširjanje dobre v resnici priporočanja vredne knjige, v povzdigo pobožnosti do najsvetejšega zakramenta; v drugi vrsti je pa čisti dobiček odločen v podporo dobrodelnemu „Vincencijevemu društvu.“ Knjiga je popoln molitvenik za vsakega kristijana in se odlikuje posebno z bogato zbirko spodbudnih molitev na čast presvetega Rešnjega Telesa. — Novi natis obsega tudi „Šestnedeljsko pobožnost sv. Alojzija.“

Cena je knjigi vezanej v pol usnji 70 kr.; vse v usnji 90 kr., v usnji z zlato obrezo 1 gl. 20 kr.

„Katoliška Bukvarna v Ljubljani,“

stolni trg. št. 6.

Svarilo.

Neki slepar se je v zadnjem času predstavljal kot mojega potovalca ter je pri visokočastiti duhovščini na Koroškem sprejemal naročila na podobne svetnikov, molitve, molitvene bukve itd. na moje ime. Z zvitimi besedami in obljubami je žalibog osleparil več duhovnih gospodov.

Dolžnost mi je, javno izreči, da nemam nobenega potovalca. Slav. c. k. policiji pa sem stvar že naznanil, da bo lovila sleparja, ki si je prideval ime Franjo Verhunc, ter je imel pri sebi pisane naročilne liste na moje ime, od prejemnikov pa je jemal 25% predplače.

Vedno sem čast. duhovščini dobro in skrbno postregel; zato prosim prihodnje, naj se sl. občinstvo naravnost do mene obrača s svojimi naročili, da se takim sleparijam v okom pride.

S spoštovanjem

Henrik Ničman,

bukvar in knjigovez v Ljubljani.

Fr. Piháč, poprej **J. Brunner v Belace** (za mestno farno cerkvi, Weissbriachgasse) priporoča čestitemu občinstvu svojo mnogovrstno zalogo suknarskega in volnatega blaga ter narejenih možkih oblačil vsake vrste. Oblačila po naročeni meri se hitro in dobro izdelujejo in po jako nizki ceni prodajajo.

Loterijske srečke

od 5. junija.

Line	28	68	82	66	15
Trst	73	29	89	6	8

Tržna cena v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	60	6	80
rž	4	70	5	70
ječmen	4	20	5	30
oves	2	70	3	—
hejda	3	20	4	25
turšica	4	10	5	45
pšeno	—	—	—	—
proso	—	—	—	—
grah	5	20	6	—
leča	—	—	—	—
fižol	5	40	7	50
krompir	1	25	1	50
			na kilo	
			gld.	kr.
goveje meso			—	58
telečje meso			—	60
svinjsko meso			—	62
koštrunovo			—	44
maslo			1	—
puter			—	94
prekajen špeh			—	70
frišen špeh			—	56
mast			—	60
100 kil sena			2	70
100 kil slame			2	70
100 kil deteljnega semena			39	—